

san kihasználni. A könyvtárosképző intézmények hálózatát úgy kell kialakítani, hogy területileg egyenletesen legyenek elosztva az alapfokú és a felsőfokú képzést nyújtó iskolák, illetve főiskolák. Minden olyan országnak, amelynek könyvtárhálózata van, rendelkeznie kell olyan iskolával, amelyben a hallgatók az alapvető ismereteket elsajátíthatják. Ha egy ország még ilyen képzést sem tud nyújtani, küldje leendő könyvtárosait valamely szomszédos ország ilyen tanintézetébe, ahol a környezet hasonló és a nyelv sem jelent különös nehézséget. A magasabb szintű képzést több ország együttesen valósíthatja meg, és ahol egy területen több felsőfokú intézmény van, ott az egyes intézményeknek szakmai téren kell specializálódnuk. Igen fontos feladat, hogy meghatározzák, hány könyvtárost kell évente kiképezni. Helyes lenne olyan szervezetet létrehozni, részben a fejlődő, részben a fejlett országok könyvtárosaiból, amely ezeket az oktatási intézményeket irányítaná.

Hémeth Éva

REFERÁTUMOK

KÖNYVEK

10/K/69

002:778.14.072

BRUIN, J.H.I. de:

Microfiche services in libraries.

/Könyvtári és dokumentációs mikrofilm- és microfiche szolgáltatások jegyzéke./

Delft, Microfiche Foundation, 1967. 19 p.

/Publications on the microfiche. 7./

A Microfiche Foundation Newsletter című, a mikrofilm- és microfiche kérdésekkel foglalkozó szakfolyóirat időnként közléseket tesz azoknak az intézményeknek a jegyzékét, melyek dokumentumgyűjteményekről mikrofilmlapon másolatot szolgáltatnak. A Publications on the microfiche című kiadványsorozat 7. számaként megjelent füzetben J.H.I. de BRUIN földrészek /Afrika, Amerika, Ázsia és Európa/, majd országok szerint csoportosítva közli a vonatkozó könyvtárak és dokumentációs intézetek címjegyzékét a következő adatokkal:

1. az intézmény neve és címe
2. könyvtári gyűjtőköre
3. a szolgáltatott mikrofilmlapok mérete
4. egy-egy mikrofilmlapon elhelyezkedő felvételek száma
5. mikrofilmlapok ára
6. a megrendelés lebonyolításának módja

7. a megrendelés lebonyolításának időtartama

8. a szolgáltatás negatív vagy pozitív másolatra terjed-e ki.

A nem angol könyvtárak és intézmények angol nevét a nemzeti elnevezéssel együtt párhuzamosan közli. A földrajzi csoportosításban összeállított kiadványt két mutató egészíti ki. Az első az angol nyelvű betűrendes mutató, a másik szakrendi felosztásban /gyűjtőkör, illetve témakör szerint/ sorolja fel az intézményeket: mezőgazdaság /2 intézmény/, atomenergia /4/, történelem /1/, kéziratok /1/, mikrofilmlapokkal foglalkozó irodalom /1/, keleti kutatás /1/, alkalmazott tudományok /21/, általános tudományok /16/, teológia /1/.

A kiadványt fenntartással kell fogadnunk. Tekintve, hogy a Microfiche Foundation /Mikrofilmlap Alapítvány/ adta ki - többek között propaganda célból - csak a mikrofilmlapot szolgáltató intézmények szerepelnek benne. Így nyilván - jóllehet rendeltetésének megfelelően - nem ad képet más mikromásolat-szolgáltatásokról. Korlátozott használhatósága mellett mikrofilmlap megrendelések lebonyolítására hasznos füzetnek tekinthető.

Sajnos, a feldolgozott 48 intézmény között Közép- és Kelet-Európából a Bolgár Nemzeti Könyvtáron kívül nem regisztrál más intézményt, így magyar intézményeket sem. Ennek oka feltehetően az, hogy az érintett intézmények nem válaszoltak a Microfiche Foundation erre vonatkozó kérdésére. Ezt az a tény indokolta ugyan, hogy Magyarországon rendszeres mikrofilmlap-szolgáltatást egyetlen magyar intézmény sem nyújt; azok sem, amelyek erre képesek lennének /MTA Könyvtára, OMKDK/, mégis reméljük, hogy maga a szolgáltatás rövidesen rendszeresen is megindul és így adatközlésre is sor kerül, amelynek alapján a magyar intézmények is szerepelnek a következő, bővített kiadásban.

/Pétervári L.B./

11/K/69

016:681.327.45

PEETERS-HOUTERMAN, H.P.:

Bibliography on microfiche. Supplement 1.

/A mikrofilmlap-irodalom bibliográfiája. 1. kiegészítés./

Delft, Microfiche Foundation, 1967. 11 p.

/Publications on the microfiche. 6./

Az 1954-ben L.J. VAN DER WOLK vezetésével alapított Microfiche Foundation - Delft /Mikrofilmlap Alapítvány - Delft/ nem kereskedelmi jellegű társaság kiadványsorozata immár második ízben közöl bibliográfiát. A bibliográfia elsősorban a mikrofilmlap, vagyis a mikromásolásnak csak a lapformában, s abból is az áttetsző anyagra készült produktumainak válogatott irodalmával foglalkozik. Ennek oka az, hogy a Microfiche Foundation és a vele szoros kapcsolatban lévő delfti Technische Hogeschool /Műszaki Egyetem/ könyvtára a mikromásolásnak ezt az ágát gyakorolja és propagálja eredményesen. Ezt a tevékenységet hathatósan támogatja a korábban főleg csak informatív, ma már pe-

riodika jellegű MF Newsletter, az egyetlen, máig már több évet meg-
élt mikrofilmlap szakfolyóirat.

H.F. PEETERS-HOUTERMAN összeállításra kiegészítésül szolgál
B.P.E.M. BIJMANS mikrofilmlap-irodalom bibliográfiájához /Delft,
Microfiche Foundation, 1965. Publications on the microfiche. No. 4.,
ism. TMT, 14.évf. 12.sz. 1967. p.880./, melyet 106 tétellel, főleg
az 1965-1966-os évek anyagával bővít ki. A bibliográfia felépítésé-
ben a mikrofilmlap készítésének és felhasználásának vonalát követi:

1. Általános művek;
2. Mikrofilmlap és egyéb mikroformák;
3. Eljárások, készülékek, általános kérdések, felvevőkészülé-
kek, kontakt másolók, olvasókészülékek, olvasó-másoló-készülékek;
4. Szabványosítás;
5. Alkalmazás: általános kérdések, könyvtárakban, dokumentációs
intézményekben;
6. Alkalmazása az információtárolás terén;
7. Egyéb alkalmazási területek.

Az anyag kiválasztásának elsődleges szempontja az volt, hogy a
bibliográfiába felvett tételek foglalkozzanak a mikrofilmlap kérdése-
vel, azonban ez a mikrofilmek és a mikrokártya problematikájától nem
választható el élesen. Ezért azok a tételek, melyek a mikromásolást
és a különféle mikroformákat általában tárgyalják, csillaggal jelez-
ve szerepelnek az összeállításban. A szakrendben közölt tételeket
szerzői mutató egészíti ki a visszakeresés megkönnyítése céljából.

Annak ellenére, hogy e bibliográfiai összeállítás anyaga a mik-
romásolásnak csak egyik megjelenési formáját, a mikrofilmlapot tar-
talmazza, jól használható és a gyakorlati munkát hatékonyan segítő
füzet. Reméljük, hogy e bibliográfiai vállalkozás a jövőben továbbra
is szolgálja majd a mikrofilmlapokat készítő és alkalmazó szakembe-
rek egyre bővülő táborát.

/Pétervári L.B./